

Helsingissä,

Helsinki.

4 p:nä kesä-kuuta 1945.

N:o 883

(Vastauksessa pyydetään mainitsemaan tämä numero.)

Viite: Suomen Laivapäällystöliiton r.y. ym. kirjelmä 4.5.1945.
Koskee: meripalveluksessa olevien henkilöiden tapaturmavakuutuksesta sodan aikana annetun lain voimassaoloa sodan jälkeen.

Sosiaaliministeriö on viitekirjelmän johdosta pyytänyt Valtion sotavakuutuslautakunnan tapaturmavakuutusosaston lausunnon, josta jäljennös oheellistetaan. Ministeriö katsoo selvitettyksi, että lakia meripalveluksessa olevien henkilöiden tapaturmavakuutuksesta sodan aikaa voidaan rauhanteon jälkeenkin soveltaa miinojen aiheuttamiin tapaturmiin, koska nämä tapaturmat ovat aiheutuneet sodasta johtuneista poikkeuksellisista oloista. Se seikka, sovelletaanko sitä de facto näihin tapaturmiin, riippuu mainitun lain nojalla annetusta asetuksesta, jossa tarkemmin määritellään vakuutuksen laajuus ja sisältö. Kun nykyään voimassa olevassa asetuksessa ei ole tässä suhteessa rajoitettu suppeammalle soveltamisalalle kuin mitä laki edellyttää, on nykyisin voimassa olevan lainsäädännön mukaan meripalveluksessa olevilla henkilöillä ja heidän omaisillaan oikeus sotatoimien päätyttyä lopullisen rauhan tultua solmituksikin saada sanotun lainsäädännön tarkoittama tehostettu tapaturmakorvaus. Tämän johdosta ei kirjelmänne aiheuta enempiä toimenpiteitä sosiaaliministeriön taholta.

S o s i a a l i m i n i s t e r i

Eino Kilpi.
Eino Kilpi.

Vakuutusylitarkastaja

J. E. Mäntylä.
J. E. Mäntylä.

N:o 20420/959-45.

Tapaturmavakuutusosasto

Kirje N° 1504.

S o s i a a l i m i n i s t e r i ö l l e .

Asia: Lausunto Laivapäällystöliitto r.y:n y.m:n kirjelmästä, joka koskee meripalveluksessa olevien henkilöiden tapaturmavakuutuksesta sodan aikana annetun lain voimassaoloaikaa.

Laki meripalveluksessa olevien henkilöiden tapaturmavakuutuksesta sodan aikana on luonteeltaan valtuuslaki. Sen nojalla voidaan asetuksella säätää, että sodan tai sodanvaaran aikana tai sodasta johtuvissa poikkeuksellisissa oloissa meripalveluksessa oleville henkilöille ja heidän omaisilleen on sodasta tai sodankaltaisesta selkkauksesta aiheutuneen tapaturman johdosta suoritettava suurempaa ja muutakin korvausta kuin työntekijäin tapaturmavakuutuslaissa on säädetty ja että työnantajan on otettava vakuutus tällaisen korvauksen suorittamiseksi. Lain voimassaoloaika ei ole rajoitettu. Asetuksella voidaan siten aina lain tarkoittamien olosuhteiden vallitessa säätää lain edellyttämän erityiskorvauksen suorittamisesta ja sitä vastaavasta vakuutusvelvollisuudesta. Asetusteitse on sotavakuutuslautakunnan käsityksen mukaan niinkään säädettävä, milloin tämä erityinen korvaus- ja vakuutusvelvollisuus päättyy sodan tai sodanvaaran tai sodasta johtuvien poikkeuksellisten olosuhteiden lakattua.

Kun puheena oleva lisätty tapaturmasuoja meripalveluksessa oleville henkilöille voidaan lain mukaan säätää olemaan voimassa myös sodasta johtuvista poikkeuksellisissa oloissa, on lakia katsottava voitavan soveltaa myös varsinaisten sota-toimien päätyttyä ja lopullisen rauhansopimuksenkin tultua solmituksi, kunhan vain sodasta johtuva poikkeuksellinen tapaturman vaara meripalveluksessa olevien henkilöiden kohdalta jatkuu. Näin onkin asianlaita sotavakuutuslautakunnan käsityksen mukaan, niin kauan kuin sodan aikana toimitettujen miinoitusten on katsottava jatkuvasti aiheuttavan poikkeuksellista vaaraa merenkululle.

Lisätty tapaturmakorvaus voidaan säätää maksettavaksi vain sodasta tai sodankaltaisesta selkkauksesta aiheutuneen tapaturman johdosta. Voidaan ehkä asettaa kysymyksenalaiseksi saattaako sodan päättymisen jälkeen sattunutta, sodan aikana toimitetun miinoituksen aiheuttamaa tapaturmaa enää pitää sodasta aiheutuneena. Valtion sotavakuutuslautakunnan käsityksen mukaan on kysymykseen vastattava ehdottomasti myöntäen. Tällaista tulkintaa on pidettävä sekä lain tarkoituksen että kohtuuden mukaisena, eikä lain sanamuoto-kaan aseta sille mitään esteitä.

Kun meripalveluksessa olevien henkilöiden tapaturmavakuutuksesta sodan aikana annetun lain mukaan lain nojalla säädettyyn pakolliseen vakuutukseen nähden on soveltuvin kohdin noudatettava voimassa olevan työntekijäin tapaturmavakuutuslain säännöksiä, ei tapaturmavakuutusta harjoittava vakuutusyhtiö, ellei sen toimiala ole rajoitettu, voine kieltäytyä myöntämästä tällaista vakuutusta. Näin ollen voidaan meripalveluksessa olevien henkilöiden oikeus saada puheena olevaa korvausta katsoa turvatuksi. Joka tapauksessa on sotavakuutuslaki, jossa säädetään valtion oikeudesta myöntää mm tapaturmavakuutusten jälleenvakuutuksia, voimassa - samoin kuin meripalveluksessa olevien henkilöiden tapaturmavakuutuksesta sodan aikana annettu laki - myös sodasta joh-
tuvien poikkeuksellisten olojen vallitessa ja vakuutuslaitokset voivat siten saada jatkuvasti tarpeellisen jälleenvakuutuksen myöntämilleen meripalveluksessa olevien henkilöiden sotatapaturmavakuutuksille.

Viitaten edellä esittämäänsä valtion sotavakuutuslautakunta kunnioittaen ilmoittaa olevansa sitä mieltä, että voimassa oleva lainsäädäntö takaa meripalveluksessa oleville henkilöille ja heidän omaisilleen mahdollisuuden sotatoimien päätyttyä ja lopullisen rauhan tultua solmituksikin jatkuvasti ja niin kauan kuin sitä sodan aikana toimitetun miinoituksen takia pidetään tarpeellisena sekä tarkoituksen mukaisena, saada meripalveluksessa olevien henkilöiden tapaturmavakuutuksesta sodan aikana annetussa asetuksessa säädettyä lisättyä tapaturmakorvausta sodasta aiheutuneen tapaturman johdosta.

Näin ollen ei Suomen Laivanpäälystöliitto r.y:n ynnä muiden kysymyksessä oleva kirjelmä sotavakuutuslautakunnan käsityksen mukaan anna aiheutta enempään lainsäädäntöön.

Sotavakuutuslautakunta palauttaa samalla oheisena Minis-

teriön lähetteen kuluvan toukokuun 15 päiväältä.

Helsingissä 23 päivänä toukokuuta 1945.

Kunnioittaan

VALTION SOTAVAKUUTUSLAUTAKUNTA

Tapaturmavakuutusosasto

Alpo Noponen